

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Europa
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
Minbuza-2015.514840

Uw Referentie
2015Z14968

Datum 30 september 2015

Betreft Beantwoording vragen van het lid Van Bommel over het optreden van het
Turkse leger en de politie in het zuidoosten van Turkije

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Van Bommel over het optreden van het Turkse leger en de politie in het zuidoosten van Turkije. Deze vragen werden ingezonden op 25 augustus 2015 met kenmerk 2015Z14968.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken op vragen van het lid Van Bommel (SP) over het optreden van het Turkse leger en de politie in het zuidoosten van Turkije

Directie Europa

Onze Referentie
Minbuza-2015.514840

Vraag 1

Kent u de berichten 'Urgent Call from Women in Turkey: Help Us Prevent Massacre' en 'PKK uses dummies as booby traps in southeast Turkey'? 1)

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw beeld van het recente optreden van het Turkse leger en de politie in het zuidoosten van Turkije en van het optreden van de PKK? Is er naar uw oordeel sprake van een oorlogssituatie in delen van het zuidoosten van Turkije?

Antwoord op vraag 2

De aanslagen door de PKK op politiemensen en soldaten, inclusief de meest recente aanslag in Daglica, zijn zeer ernstige incidenten. Door de opeenvolging van acties en tegenacties van beide zijden is de situatie in het zuidoosten fragiel, zoals ook wordt gereflecteerd in het reisadvies. Nederland erkent het recht van Turkije om zich te verdedigen tegen terroristische aanslagen, inclusief die van de PKK. Nederland heeft er daarbij op gewezen dat de maatregelen van de Turkse regering tegen terroristische dreigingen proportioneel moeten zijn. Het kabinet roept beide partijen op het vredesproces zo spoedig mogelijk te hervatten en verder bloedvergieten te voorkomen en benadrukt dat de mensenrechten moeten worden gerespecteerd.

Vraag 3

Hoeveel slachtoffers zijn er aan beide kanten van het conflict gevallen sinds de escalatie van het geweld tussen het Turkse leger en de politie en de PKK sinds juli 2015? Hoeveel slachtoffers zijn burgers?

Antwoord op vraag 3

Het kabinet beschikt niet over geverifieerde cijfers wat betreft aantallen slachtoffers aan weerszijden.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat plaatsen in het zuidoosten worden afgesloten door het Turkse leger en/of de politie waardoor inwoners het gebied niet meer kunnen verlaten? Wat zijn hiervan de gevolgen en hoe verhoudt dit beleid zich tot het internationaal recht?

Antwoord op vraag 4

Op basis van het internationaal recht mogen veiligheidsmaatregelen worden getroffen. Dergelijke veiligheidsmaatregelen dienen noodzakelijk en proportioneel van aard te zijn. Vanwege het oplaaiende geweld van de PKK zijn eind juli 37 tijdelijke veiligheidszones uitgeroepen voor een aantal provincies in het oosten en zuidoosten van Turkije met beperkingen voor de mobiliteit van burgers. Eind augustus waren 130 tijdelijke veiligheidszones ingesteld. Volgens de laatste gegevens (medio september) is het aantal van deze zones weer afgenomen tot 72. In deze zones is een aantal maatregelen van tijdelijke aard van kracht, zoals check-points en een avondklok. Het is echter niet zo dat inwoners deze zones niet kunnen verlaten.

Daarnaast hebben de Turkse autoriteiten recent uitgaansverboden ingesteld in de stad Cizre en in de wijken Silvan en Sur van de stad Dyarbakir. Burgers ter

plaatse konden hun huizen gedurende enkele uren of dagen niet verlaten. Inmiddels zijn deze uitgaansverboden weer opgeheven.

Directie Europa

1)

Urgent Call from Women in Turkey: Help Us Prevent Massacre, <http://armenianweekly.com/2015/08/20/urgent-call-from-women-in-turkey/>, 20 augustus 2015 & PKK uses dummies as booby traps in southeast Turkey, <http://www.hurriyetdailynews.com/pkk-uses-dummies-as-booby-traps-in-southeast-turkey.aspx?pageID=238&nID=87237&NewsCatID=341>, 20 augustus 2015.

Onze Referentie

Minbuza-2015.514840